

PERIÓDICH VERMELL

¶ SALUT PÚBLICA ¶ INTERESSOS POPULARS ¶ ARTS Y LLETRAS ¶

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
Surt a llum ab tota regularitat á lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat á domicili. . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanar las circunstancias

Se 'ns ha pregat la inserció del document que segueix, y com LA TRAMONTANA may ha pensat negarse á res que flayri á liberal ó puga prestar serveys al anti-clericalisme, no cal dir si accedim gustosos á lo que 'ns demanan nostres companys de Gracia.

Diu aixis lo citat document:

Ciudadano Director del periódico LA TRAMONTANA

Barcelona.

Muy Sr. nuestro:

Esperamos de su amabilidad que nos hará el obsequio de insertar en su apreciado periódico el adjunto anuncio, del que le quedarán agradecidos S. S. S., por el grupo, El Presidente, Antonio Soler Font.

Grupo local Anti-clerical y Libre-pensador de Gracia

ANUNCIO

Se suplica á los Presidentes de los Grupos de la Liga anti-clerical de Libre-pensadores de la Nacion española que viesen este escrito, se sirvan escribir su domicilio, á Agustin Jaume, calle Lealtad, n.º 5, alpargatería, en Gracia, para enterarles de cierto asunto muy interesante para la Liga, y poder hacer en tal caso una peticion colectiva al Comité Central.

Se ruega á toda la prensa se sirva reproducir este anuncio, teniéndolo por un especial favor.

Gracia 1.º Abril 1883.

El Presidente del Grupo,
 Antonio Soler Font

RECURSOS DE LA HISTORIA

A 'n alguns catòlics de bona fé, ó millor dit, de bona llana, los te sumament preocupats la causa que obligá á las autoritats d' Alicante á espulsar de dita localitat als jesuitas, com ha succehit últimament.

A 'n aquestos, que com no cal dir, ignoran en absolut quins son los tals companys de Jesús, los hi recordaré que, *jesuita*, segons lo diccionari de la Llengua, vol dir: *Home hipòcrit, fals, solapat, pérfit, que ab maneres fines y melós tò procura encubrir sas malignas tendencias, sos criminals fins.*

Además que han sigut espulsats repetidas vegadas de Fransa, Espanya, Portugal, Russia y de la mateixa Roma, essent residencia del general de la Companyia, y d'altres punts, havent fins ordenat sa espulsió y disolució diferents papas.

Entesos, donchs, y á un altre punt. No cal per cap concepte negar la rahó als papas citats, respecte son modo de procedir ab los jesuitas, puig primerament tenim pel devant sa infalibilitat, á la que venim tots obligats á creure á ulls cluchs, y després la facilitat ab que considero jo podian arribar á comprendre que 'l fruyt evangèlich no 'l donavan prou bó los «intrusos» companys de Jesús, porque, segons Sant Matheu, *l' arbre pel fruyt es conegut.*

Explicat ja aixó, tampoch estranyaréu que á la trona alicantina, com en tantas altrás, hi deixessin anar paraulotas dolentas segons es fama general, porque aixó

de que 'ls que són dolents no poden dir cosas bonas, nos ho ensenya prou Jesu-
~~arit mateix al dir-se á certa gent del~~
 séu temps y á la que jo califíco de jesuitas primitius: «Rassa de víboras. ¿Cóm voléu dir paraulas bonas si sou dolents? la boca parla sempre de lo qu' abunda al cor.»

**

La Iglesia conta per una de sas mes grans llumbreras al célebre Orígenes.

Donchs apa, eclesiástichs del sigle XIX, á imitarlo.

¿No ho voléu? Y aixó ¿cóm s' explica? No voléu fervos célebres en vostra carrera, quan la mateixa celebritat, además, vos ha de obrir las portas de la eterna gloria?

¿Qu' es acás porque no vos agradan las erbas cuytas per tot aliment y l' aygua clara en comptes del ví de las canadellas com á 'n aquell gran home?

¡Ah! No es pas per aixó, no per cert.

Qui sap, pot ser si la cosa no exigís mes que aquest sacrifici, encara alguns lo suportarian, valdement no fos sino per ferse admirar, lograr temporal fama y rebre obsequis... materials també, que aixó es lo que importa.

Pero se 'us ne exigeix un altre de sacrifici, qu' es lo que vos dol més del mon, caríssims meus, si bé es també aquest al quin veniu més obligats: Orígenes, pera poder dedicar tot son amor á lo espiritual, tingué de apelar á certa amputació de un membre que l' inclinava massa á lo material, y aixó, confesseumho ara: ¿ho fariau vosaltres per totas las promesas del cel?

**

Al pujar al trono de Roma Lleó I, va trobar la disciplina eclesiàstica tant per terra, que, feta proposta de restablir-la, hagué de comensar per declarar *ignocentas* á una infinitat de monjas qu' havian trencat son vot de castetat, y obrar de igual modo respecte á altres tants sacerdots que habian fet lo mateix, creant aixís la nova proposició teològica de que *deuhen ocultarse los escándols que deshonran á la Iglesia*.

Lógica trobo jo aquesta conclusió y descanço ab la seguretat de que no existeix al mon catòlich cap capellá que siga de distint parer.

Lo que sí trobo, altrement, es que no tenia necessitat lo citat *pare dels fiels* d' escarrassar-se en fer deduccions é interpretar hipòtesis pera crear una nova *ley* per la qual poguessen esser *legalment* perdonadas aquellas *lleugeres* faltas dels *fillets del seu cor*.

Si hagués preocupat més al *sant prelat* la Sagrada Escriptura (á la que may hi someté cap de sos actes) solzament ab obrir lo llibre de Davit haguera trobat: *Non delinquet omnes qui sperant in Eo*: y més amunt: *Quoniam in me speravit liberabo eum*. (Vegis págs. 33, 23—90, 12.) Allavors agafava tota aquella colla de monjas y de capellans y los hi preguntava si tenian esperansa de que Deu los perdonaria; hagueren ells dit que sí, y, per lo tant, com que ja habém vist que *basta la tal esperansa* pera que quedi un lliure dels seus pecats, torpesa trobo lo voler crear una disposició exclusiva pera, lo que ja existia una disposició universal, y torpe 'l fet de voler perdonar *un home*, lo qu' estava ja anticipadament per *un Deu* perdonat.

**

En los principis de l' Iglesia s' establí la costum en los bisbes d' arregar d' entre 'ls fiels caritats que, ab lo nom de *colectas*, servian pera repartirse entre la gent pobre de las respectivas seus.

Pero aquella benéfica costum ja hi era de massa en la iglesia romana, desde 'l moment qu' era bona y digna.

Per xó fou que desaparegué en lo sigle II pera no tornar á apareixer may més... Dich mal, sí que reaparegué alló de las *colectas*, pero fou en altra forma, una forma més digne encara segons l' actual sentir, més gran mil voltas: avuy aquelles *colectas* son lo que constitueixen lo *diner de Sant Pere*.

Tots los neo-catòlics esparramats pel mon s' escarrassen en enviarhi qui més pot, si bé en cada nació y poble respectius existeixen á mils de families que la miseria los consum, que la fam los mata... Pero ¿y qué, no val més procurar per la major esplendidesa del Vaticá? Si se socorria als pobres, lo Vaticá deixaria de ser, porque ¿quí voldria esser sant pare sense poguer saciar sas ambicions de riquesa? Sí, sí, caríssims germanets en Cristo, val més qu' es continui... Ademés, tenint las butllas, seguí encarint sos preus; creane d' altres, espavileuvos ara qu' hi sou á temps,

miréu que l' ocasió 's pert, miréu que s' en vá, miréu que l' heu d' agafar pels cabells si 'n voleu treure partit...

ELÉCTRICH

INVENTORS ESPANYOLS

Hi ha una isla de las nanas molt lluny... set milions de canas mes enllá de Filipinas; no se com se 'n diu... ni ganas, sols sé qu' es entre las planas del gran mar de las tunyinas.

Descoberta per un vell (que diuhen... qu' era garrell) va poblarse molt y molt de gent franca y bon cervell; cada h' s' cuidava d' ell, fins que hi va aná un espanyol.

Espanyol fill de Llinás qu' era tot un bordegás, va triarse amichs forsuts y un dia... (era 'l dijous gras) va reunirlos al camp ras y 'ls digué sense fe' embuts:

—Aquesta reunió l' he feta per viure ab l' esquena dreta.
—¿Pero cóm?—Prou que ho se jo; fentnos amos de l' isleta y á tota aquesta gent quieta fels pagar contribució.
—¿Vols robá á la descarada?
—Cá... ab l' escusa pensada de felshi fe' algun camí.
—Molt bé noy, aixó m' agrada.
—¿Y al que no pagui?—Trompada.
—¿Y al que piuli?—A la cangri.
—¿Vols dir que podrém manar?
—Si home... ¿Y voldrán pagar?
—Per forsa... ¿Y anirém bé?
—Si tonto, no n' hem d' anar.
—Pero... ¿quán vols comensar.
—Ara mateix.—Está bé.—

Va comensarse ab rahons, trompadas, cops de bastons, no hi va valguer Sant Antoni, pero al fi aquells bons minyons totas las contribucions van pagarlas fent muixoni.

Aixís van passar molts anys y 'l poble passant afany pagaba, ab gran desconsol, quan per un cas de 'ls estranys va aná á l' isla (á pendre banys de peus), un altre espanyol.

Grabat, negre, molt farrenyo (diuhen qu' era madrilenyo), y al veure aquelles costums, va dí al govern:—Jo m' empenyo á fer pagá á tot islenyo un nou impost per consums.

—¿Pero cóm?—Posant burots, y al passar que paguin tots.
—¿Y si 's volen sublevar?
—Que han de fer. ¡Pobres xicots!
—Donchs femho.—(Y va habé' esbalots pero al fi tots van pagar.)

Mentre allí passaba aixó, moneda falsa un minyó aquí á Espanya estava fent, quan descobrintlo un senyo lo pobret va agafar po y á la isla falta gent.

Allí va arribar tot sol y al saber qu' era espanyol lo govern vestit de gala va rebrel ab gran consol, tirant campanas al vol y encenent fochs de bengala.

Després de festa tan gran van dir al nou habitant:

—A n' al poble fem pagar pero sempre 'ns falta *arjant*.
—¿Que 'ns podrias doná un plan?
—Prou, tot se pot arreglar.
—¿Paga molt lo poble?—No; consums y contribució.
—Donchs feu pagá al que te gossos, al que tinga carretó, en tot poseu pagos grossos. Per la sal que va als guisats, pels canalons dels terrats...
—¿Y al que no pagui?—Castanya.
—¡Aixó son grans disbarats!
—Ay, ay... qu' esteu atrassats. aixó fa temps que 's fa á Espanya.—
Poch á poch, de mica en mica ab molta trassa y palica van posar tots aquells pagos, y tant sols aixís s' esplica que aquella isla tan xica manté un futeral de vagos.

Exércits ab capitans, generals y comandans,

de nobles també ni ha molts, bisbes, frares, capellans, que tots fan elogis grans dels inventors espanyols.

—¿Que 'n voleu més, tarambanas? Aquí 'n tenim sense ganas; porteulos sens fer pamplinas en vostras terras llunyanas ben lluny... set milions de canas mes enllá de Filipinas.

Q. Roto

Lo diumenje últim va celebrarse un gran *meeting* en lo Circo eqüestre al objecte de donar á coneixe y protestar de una societat ó Lliga de patrons fusters y obrers, que sembla s' han proposat fer la guerra al infelís treballador que mansament no vulga prestarse á deixarse posar lo jou al coll, per medi de la citada Lliga.

Nosaltres no trovém estrany que 'ls patrons fusters, en sas diferents ramificacions de preufetayres, contractistas ó botiguers, se coaliguin y fassin tot lo que pugan pera millor dominar á sos obrers; lo que sí es inconcebible es que uns quants treballadors sigan tan tanocas ó tan durs de cervell, que 's pensin que de una Lliga ab sos explotadors ne puga resultar altra cosa que quedarse ells solets ben lligats y agarrotats. ¡Pobrets, aquets sí que son *dels que dormen!*

Afortunadament la gran majoria del ofici hi veu clar, y no 's deixa amagar l' ou d' un modo tan estrafalari.

Lo *meeting* del Circo eqüestre ho demostrá.

Després de llarga discussió ahont los obrers *lligats* acudiren á defensar las *sevas lligaduras*, se votá una protesta contra la *Lliga*, ab tal entussiasme, que 'ls mateixos partidaris de la *lligació* no gosaren votar contra, habenthi no mes *¡un!* que tingué la barra de votar que volia continuar *lligantse*.

La reunió fou numerosa, y á pesar de la controversia, regná molt ordre y armonía, parlant molt alt en favor de tots los reunits.

Una pregunta, encara que siga una tafanería: ¿No podríam saber quina opinió te en aquest assumpto nostre apreciat colega *El Obrero?*

**

S' ha constituít á Barcelona una Societat de Crèdit Intelectual que 's dedicarà á la compra y explotació de tota mena de obras literarias, científicas y artísticas, administració de publicacions y tot lo que perteneixi á la mes gran propagació del saber humá.

Vetaquí una societat de crèdit que 's proposa algo bó, lo qual me ve de nou en aquesta classe de associacions.

En fí, salut y bona sort.

**

Madrid, Málaga y Granada ocupan lo lloch segon, ters y quin en lo número de ciutats de mes mortalitat del mon.

Y com lo clima no es pas dels mes do-

lents, apliquém las conseqüencias de cóm deu estar la higiené y 'l modo de viure.

** **

Quinze regidors de Gracia han presentat al govern civil de la provincia, un memorial de agravis contra 'l famós arcalde don Feliu Martí.

Com si li diguessin *Llussia*.

** **

S' ha concedit un Jutjat á Sabadell, que de avuy en avant fins podrá usar presó per dret propi.

De aquesta feta los sabadellenchs ferman los gossos ab llangonissas.

** **

El Reformista de Sabadell ja s' ha tret de la cabecera aquella etzegallada que deya: *Sin completa redencion y garantido nuestro deseo, no será cumplido.*

Ara diu: *Sin completa redencion y garantida, nuestro deseo no será cumplido.*

Aixó ja es altra cosa, per mes que podria estar millor si no hagués volgut adobar lo primer. Un calsat bó sempre va mes be que unas mitjas solas y talons á un de dolent.

Ara no mes falta que 'ns espliqui alló de la veritat *equitativa*, y que 'ns fassi veure un bon xich mes claret per qué diu que lo qu' ell defensa es lo mes adelantat.

** **

Després del folleto d' en Carreras y del de defensa dels duchs de la Torre sembla que ja no hi cabia un tercer en discordia en tan emporcada qüestió.

Donchs ara 's diu que un tal Indalecio Cayo, persona molt coneguda á casa seva, va á publicar un altre llibret que 's titulará *Contra libelo y contra defensa*.

Aquest empenyo en remenar porquerias no mes lo comprench en los que fan l' ofici de bassayre pera guanyarse la vida.

Pero... ¡hi ha tants *bassayres* de levita al mon!

** **

Segons un periódich local, una cantitat de 120 pessetas que tenian de donarse al pare de una de las víctimas de la explosió de casa Morell y Murillo, han sigut donadas en las oficinas del govern civil á un altre subjecte que ningú 'l coneix, quedantse l' interessat ab un pam de nas.

¡Jo 't flich, quinas cosas mes *irregulars*!

** **

Se diu que 'l jefe de las oficinas de telégrafos de aquesta capital, ha portat als tribunals á n' algun periódich per haber denunciat faltas en aquell ram del servey públich.

Decididament pe 'ls empleats l' Espanya es Xauxa.

** **

Los periodichs monárquichs que no perden may ocasió per cremar encens, han posat aquestos dias fins als núvols uns versets de D.ª Pau, fets ab motiu de son casament.

Jo no diré pas que, per ser fets de una dona, que al cap-de-vall la dona deu tenir d' entendre mes en fer escudella y bolcar criaturas que en literatura, no sigan menos dolents que 'ls que qualsevol de las mevas xicotas hauria pogut fer, pero de aixó á assegurar que son un modelo de bona poesia, va tanta distancia com dels meus diners als d' en Girona.

Y en probas, allá va una mostra:

«Colmando favores tantos,
Hoy que va á darme su nombre
Un claro Príncipe, un hombre
De su egregia estirpe honor.
Al ara santa me llevas,
Para que con él unida,
Tejamos ambos la vida
Con la virtud y el amor.»

Aixó de *teixir* vidas, la veritat, no ho habia vist may escrit.

Ni tampoch que una dona pogués casarse ab «un claro príncipe.»

¡A menos qu' estés tan magre que fos transparent!

Donchs tot aixó no priva als cortesans de tocar lo bombo... ó 'l violon, que pe 'l cas es igual.

** **

Armonías de *justicia*:

En un jutjat de Madrit se condemna al autor de las *Cartas fusionistas* á deu ó dotze anys de presiri.

Lo Tribunal Suprém de Justicia confirmando una sentencia contra 'l director de *El Anunciador* de Pontevedra, per la qual se 'l condemna per unas *triquinyuelas* á tres anys de desterro.

Un altre jutjat de Madrit condemna á quatre anys de presiri y multa al autor de un article histórich de Santa Teresa.

Y á vuyt anys y un dia de presiri, multa y accessorias, acaba de ser condemnat lo director de *El Papelito*.

Ara al costat de aquestas noticias poseuhi la que segueix:

Lo senyor Monasterio, processat per homicidi, ha sigut condemnat á quatre mesos de arrest.

En aquest pas val mes ser de la Má negra qu' escriure en un periódich de oposició.

** **

Diu un diari de Madrit:

«En los salones de Palacio estuvieron expuestos toda la tarde del jueves el *trousseau* y los regalos de la infanta doña Paz.
»Un gran número de personas entre ellas las damas más distinguidas de la aristocracia, visitó la rica y elegante exposicion.»

Gran noticia pe 'ls treballadors qu' estan sense feyna.

** **

En la estadística espanyola de 1881 figura la exportació á Alemania per valor de 6.643,056 pessetas.

Y en las estadísticas de Alemania consta que Espanya ha portat á 'n aquells paissos mes de 25 milions de pessetas.

Ja están ben frescas las estadísticas oficiales.

** **

Diu *El Imparcial*:

«*La Epoca* recuerda por cuarta vez al gobierno, que en el parte oficial de la *Gaceta* no se cita á la reina madre, que, como toda la familia real, está en Madrid, y continúa sin novedad en su importante salud.

Y por quinta vez se publicará hoy la *Gaceta* sin rectificar la omision que denuncia *La Epoca*.»

A lo que contesta lo diari conservador:

«Así ha sido en efecto. Es la reincidencia en la descortesía, sabiéndose que su majestad la reina madre doña Isabel, continúa sin novedad en su importante salud, á pesar del silencio inexplicable del diario oficial.»

¿De modo que D.ª Isabel te salud, á pesar de la *Gaceta*?

Nos alegrém de saberho.

** **

En l' Audiencia de Pontevedra s' está processant un tal Manel Blanco (a) Napoleón, que á la edad de dinou anys s' ha casat ja tres vegadas.

¡Y dirán que á Espanya no hi ha caracters *varonils*!

** **

De nostre apreciat colega *El Pacto*, de Lleyda, preném la següent «Cansó nova y divertida pera cantarse ab música del coro de municipals de *La Guardiola*.»

Allá vá:

Som de la Ciutat del Lliri,
cuatre caballers
que tenim un gran palacio
al mitj d' un passeitj.
Lo poble xerra
com un carru
perque la nosa
nostre palau.
A cá la Vila
no 'n farán cas;
prou feyna tenen
á pagá 'l gas.

** **

Lo districte electoral vacant á Paris per mort d' en Gambetta, ha sigut omplert ab la elecció de un socialista.

Los partidaris de una transformació social ja rellevan als oportunistas.

Endevant.

** **

En un banquet donat al general Beranger pera celebrar no sé qué, va *abocarse* un brindis *en vers* que deya aixís:

«El brindar por la moral
Es brindar por nuestro rey,
Que la moral es su ley,
Su trono la libertad.»

Aquí ni tan sols s' hi pot aplicar alló de que «si no es vers es veritat.»

¡Pobre sentit comú!

** **

En lo banquet donat en lo palau reyal de Madrit ab motiu de la boda de D.ª Pau, se trobavan casi frech á frech Isabel II y en Sagasta.

¡Quantas vegadas deu fer nosa la memoria!

** **

Habém rebut un prospecte de la funció que 's farà dissapte al Espanyol á benefici de D. Eduart Dagas y posantse en escena *La Jamancia*, suplicantnos un suelto.

Ja está fet.

À UNA ROSSA

Ja que al tanta vanitat
dius, sens cap motiu fundat,
que pura enveja 'm rodeja,
vull deixarte demostrat
que no parlo per enveja.

¿Te 'n recordas... ¡qui ho diria!
deis passos que per mi feyas,
passejante tot lo dia
amunt y avall per la via
vigilant sempre si 'm veyas?

¿Tens recort quin frenesi
fill nat del amor primé?
¡Quin dols principi y amarch fi
l' amor, per tú, va tenil...
¿Te 'n recordas?... Jo també.

Plena de gracia fingida
volias enamorar-me,
y, cansada y abúrrida,
á tu 't semblava mentida
no poguessis captivar-me.

Jo indiferent te miraba
y fins compassió 'm causava
ta inexperta reflexió...
y com més te contemplaba
ta importancia era pitjó.

Per mil motius instigat
vaig fingirte amor... tendresa...
puig ab tanta proba entesa
si no m' hagués declarat
era una ridicleusa.

A la porta m' esperavas
cada vespre y t' esplicavas,
parlant molt y no dihent res...
¡Pobreta! ¡Cóm t' ho pensavas
que jo fora l' teu promés!

Vejentme sempre indecis
y prevejent un *destis*
convertit en desengany,
m' oferires ab afany
qu' acceptés un compromís.

Comprenent, gracias á Deu,
que, vivint al costat meu,
no podriam ser felissos,
á pesar del pesar teu
no vaig voler compromissos.

Notant tu qu' era impossible
veure ton desitj lograt,
vas fer corre pe 'l vehinat
ab malicia inconcebible
que tu m' hagués deixat.

Mes, com que 't coneix tothom,
tenint com tens ja tant nom,
qu' era al revés tothom deya,
y may ningú... ningú 't creya:
tu no ho neguis: ja sabs cóm.

Més d' un any passá corrent,
vivint molt tranquilament
sense passar cap mal rato,
quan vareig fé 'l pensament
de descriure 'l teu retrato.

Com qu' era un quadro de llista
d' un color viu molt marcat,
se comprén... salta á la vista
qu' aquell quadro tant *realista*
no t' hagués gens agradat.

Presa d' una agitació,
ab rahó ó sense rahó,
tart me varés obligar
fins á ton promés donar
de consells una llistó.

Y ben francament te dich
que si tants versos escrich,
es perqu' estich molt de guassa...
de qualsevol amenassa
pots ben creure que me 'n rich.

Lo que 'm sab ara mes mal
es, y 't parlo molt formal,
haber perdut temps en vá
únicament per parlar
d' una cosa que no ho val.

Y perque ara ni després,
ta vanitat no 's cregués
qu' importancia tens per mi,
jo 't prometo, rossa, aquí,
que no 'n parlaré may mes.

PEPET DEL CARRIL

¡Deu l' hagi ben perdonat! que diuhen
los católichs.

Lo nostre may prou ben ponderat bisbe
D. Jozé Maria ha pujat al cel.

Ey! entenemnos.

Segons *El Correo Catalan*, que en mate-
rias religioas diuhen que sab ahont te la

má dreita, lo senyor de Urquinaona ha anat
al purgatori, de ahont ja pregarán perque
'n surti los carcas amichs del *Correu*.

¡Vatualisto! Morirse un tan sant varó y
no saber si va anar al cel de correguda ó
si va ensopegar pe 'l camí, verdaderament
n' hi ha per desesperarse.

¡Y aixó que anava tan ben despatxat de
papers!

Pero com segons lo católich *Correu* Deu
es un carlinarro á lo Savalls, allí no hi en-
tran mes que los *pares* Caixals, capellá de
Flix, Alcabon, Santa Cruz, mossen Benet,
donya Blanca y demes galifardeus de sant-
cristo y duas pistolas.

Ja m' estich figurant un cel á lo carca,
ahont lo mes honrat mereix cadena per-
pétua.

Y si allí no ha pogut anar D. Jozé, millor
per ell; jo no voldria anarhi ni de franch.

Primer al infern.

A lo menos allí un ja sabia de qui fiarse.

** **

Perque son marit llegia 'l *Diari* d' aque-
lla població, qu' está excomunicat, un ca-
pellá de Santander no ha volgut absoldre
una senyora, privantli, ademés, d' entrar
á las iglesias durant la setmana santa.

La senyora va cometre la lleugeresa d'
encaparrarshi fins al punt de posarse ma-
lalta.

D' aixó 's refía la gent negra, de las ton-
tadas!

** **

— ¡A cinch centims lo bitllet! — cridava
ab veu de tro un ensotanat á la porta de
la iglesia del Pilar de Valencia.

¿Creuran vostés que 's tractava de la rifa
de algun sant?

No senyors.

Ni tan sols se rifava lo porch de sant
Antoni, ni 'l be de sant Joan, ni 'l gos de
sant Roch.

Lo que 's rifava era una gran mona, que
si no es objecte piados, en cambi es cosa
de golosos.

¿Y qui dirian que la tregué? Ep! no val
á riure.

Lo mateix que la rifava.

De modo que rifaren una mona, y al pú-
blich li dongueren un *mico*.

¡Y que 'n son d' *espaxilats* los culs de sa-
gristía!

** **

No fou sols lo pare Bocos lo qui á Ma-
drit feu de las sevas en la saleta del Esperit
sant.

Lo divendressant, á la iglesia de la Palo-
ma hi hagué un reverent que tractá tan al
viu certas qüestions d' entre home y dona
que, segons diu un periódich, casi n' hi
habia pera fer ruborizar á un escuadró de
caballería.

No cal dir que las noyas se sofocaren,
las senyoras fugiren y 'ls pares de familia
s' escandalisaren.

¡Avant, sotanas! pit y coratje, que la vos-
tra propaganda val molt mes que la de tots
los periódichs heretjes.

** **

Uns quants ensotanats de Sabadell acom-
panyaban un mort tot cantant lo *gori-gori*.

Al arribar al cap de la Rambla, dos re-
verents que feya rato que s' estavan picant
las crestas moralment, se deixaren de ar-
guments morals y la emprengueren á puny
clos l' un contra l' altre.

Un tercer en discordia va separarlos, per
mes que cap ne quedá de convensut (a)
mort.

** **

Lo Nunci ha visitat al senyor Sagasta
pera dirli que 'l Vaticá, ó sia en Lleó n.º 13,
no está conforme en que 's restableixi 'l
matrimoni civil á Espanya.

¡Vaya una cosa nova!

Per aixó no calia que 's molestés lo *pre-
goner* del papa.

EPITAFIS

Jau aquí lo pastor Fabras;
era un pastor arruinhad:
tingué de ser enterrat,
quan tornava á tenir cabras.

Jau aquí la Sisca Pal,
modista molt reputada:
tingué d' esser enterrada
de tant fer corre 'l didal.

Lo contrabandista Paco,
home de genit probat,
al bo de la seva edat
va mori amagant tabaco.

La xacolater Pancrás,
qu' era en lo ram molt famós;
mori, d' un atach de tos,
quan remenava 'l cedás.

F. OLIVER

XARADA

La *dos quatre* qu' es molt rica,
y á mes es guapa també,
está ufana, perque te
en lo front *dos hui* bonica.
—Quan vivia á Portugal,
diu ella tota estufada,
tots me feyan barretada,
y 'm deyan *tersa total*.

RUCH NAFRAT

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

ANAGRAMA:—Poll. Llop.

CORRESPONDENCIA

J Vilarnau. La idea de la poesia es lloable, pero son
descuyt en lo desarrollo no permet la inserció.—F. Oli-
vé. Mirarém de complaurel, pero no porti pressa, perque
tenim un grapat de compromisos en cartera.—Pepet del
Carril. Queda complascut.—Q. Roig. Lo mateix.—Fal-
coné. Anirá un dels dos geroglífichs.—R. Panostras. No
filan ni l' una ni l' altra.—L. Adan. Anirá algo.—Jaco-
bus Turris. Anirá lo del coix adobadet. L' altre veu-
rém.—Ruch Nafrat. Li posarém alguna coseta.—A. Flo-
rista. No val res. Gracias per las noticias.—R. F. No pot
aprofitarse.—A. Guasch. Anirá un xich arregladet.—
C. Barsó. L' epigrama es massa vert, poch ben inten-
cionat.—Un Vallesá polissont. Lo metro de las duas
poesias no es acceptable.—Roboan y Caiús. Insertant
sos versos fariam passar l' *Passió* als lectors.—Escura
xemeneyas. Prengui paciència, que hi ha sempre grans
arrephechs d' originals, y es impossible deixar á tothom
satisfet.—Escudella. Aixó es lo que fan los seus versos.—
Tanasi. No va 'l sonet, perque li acredita massa 'l nom.
—J. Saltant. L' assumpto es bó. Posi un xich mes de
cuydado en lo desarrollo y podrá insertarse.